

ANTONIO VIVALDI

Oboekonzert i D-mol, opus 8, nr. 9, 1. sats

Opgaveark

Lyt satsen igennem et par gange og brug både ørerne og partituret.
Hjælp hinanden med at følge med gennem satsen. Hvad er besætningen?

1. Se på selve temaet. Det kan inddeles i 3 forskellige dele: a - b & c.
Hvorfra og hvortil går de enkelte dele (takt dit-til-dat)?
Beskriv/karakteriser de enkelte temadele.
Hvor stor - eller lille - er den idé han bruger til hvert af temadelene?
2. Satsen kan inddeles i 9 dele. Hvordan?
- karakteriser dem med store bogstaver: A - B - etc. ..
Og hvad hedder denne form?
3. Hvad karakteriserer de forskellige formdele
- hvilke instrumenter spiller?
- er der et soloinstrument?
- hvordan adskiller formdelene sig fra hinanden?
4. Se på de enkelte ritorneller (kig på partituret).
Hvor mange af dem anvender alle tre temadele?
Hvilke temadele anvender de andre ritorneller?
5. Se til slut på harmonikken i temaet.
Find akkorderne og analyser funktionerne.

Facitliste

Besætningen, instrumenteringen, er typisk for barok-konzerten: 1. & 2. violin, bratsch (viola), cello (violoncello) her dubleret med kontrabas, samt cembalo, et sprødt klingende tangentinstrument.

Da dette er en solokonzert er der tilføjet et soloinstrument, nemlig en oboe. Der kan være - og er - oftest flere instrumenter på hver stemme, undtaget naturligvis solostemmen.

1. Temaet

- takt 1-7:   **a:** To-takts motiv. Synkoper (off-beats). Spring op til en tone, der gentages igen og igen.
- takt 8-15:   **b:** En-takts motiv, ligeleds synkoperet, men med store melodiske spring.
- takt 16-21:   **c:** To kromatiske (halvtone-) nedgange + afslutning.   Gentages to gange.

2. Formen

- er en såkaldt **rondo**, en meget udbredt musikform i barokken, og den kan beskrives således:

A - B - A' - C - A'' - D - A''' - E - A''''

Betegnelsen Rondo kommer af det evindeligt tilbagevendende temastykke (A), der også kaldes ritornellet. Det returnerer nemlig gang på gang; rondo er beslægtet med det danske ord rund, altså en cirkulær form, en evindelig gåen-ud og venden-hjem-igen form for musik.

I sin grundliggende form er rondo tydeligere cirkulær, idet den har formen: A - B - A - C - A - D - ..... - A, således at ritornellet (A) er fuldkommen identisk hver gang det optræder.

Da ritornellerne er i forskellig toneart undervejs, kaldes denne formtype en **modulerende rondo**. Bachs violinkoncert i E-dur, 3.sats som vi tidligere arbejdede var blot en rondo – alle ritornellerne var her ens.

3. Formdele

Ritornellerne (A-stykkerne) spilles af alle instrumenter . De findes let i partituret, idet de er markerede med ordet tutti, der betyder alle. I ritornellerne spilles temaet - helt eller delvist.

Imellem ritornellerne er der plads til solo-afsnit - de såkaldte episoder. Her får oboen plads og rum til at vise hvad den kan, og akkompagnementet er ofte indskrænket til et minimum.

I denne sats er det nogle gange blot violinerne, nogle gange cembalo og cello eller andre udvalgte dele af orkesteret, der får lov at akkompagnere. Således opnår Vivaldi en tydelig kontrast mellem tutti ritornellerne og solo-episoderne.

I episoderne kan oboen benytte dele af temaet til sit solospil, eller blot figurer, løb eller lignende.

4. Ritornellerne

A	(t.1-22):	a + b + c
A'	(t.38-45):	a + c
A''	(t.62-69):	a + c
A'''	(t.79-87):	b
A''''	(t.109-120):	b + c

Men det er ikke altid hele temadelen, der anvendes hver gang. Ofte er det f.eks. kun det halve c, der benyttes. På denne måde varierer Vivaldi rondo-formen, så den bibeholder en 'friskhed' for lytteren; han har indbygget et overraskelsesmoment, så at sige.

5. Harmonik.

Temaets tre dele er også forskellige harmonisk:

a - består af T – D (Dm – A)

b - har en harmonisk kvintskridtssekvens: D – Gm – C – F – Bb – Em^(b5)- A – Dm

c - har igen T - D

The image shows a musical score for a single melodic line in 3/4 time, spanning 22 measures. The key signature has one flat (B-flat). The melody consists of eighth and sixteenth notes, with some rests and slurs. Measure numbers 1 through 22 are indicated below the staff.